

Liiklusohutus laste ja nende vanemate seas

september 2013

TNS Emor

Liiklusohutus laste ja nende vanemate seas

© TNS

Sisukord

<u>Uuringu eesmärk, metoodika ja valim</u>	3
<u>Kiivri kandmine jalgrattaga sõites</u>	5
<u>Jalgratturi koolitus ja juhiloa omamine</u>	9
<u>Tulemuste usalduspiirid</u>	13
<u>Ankeet</u>	14
<u>Projekti meeskond</u>	15

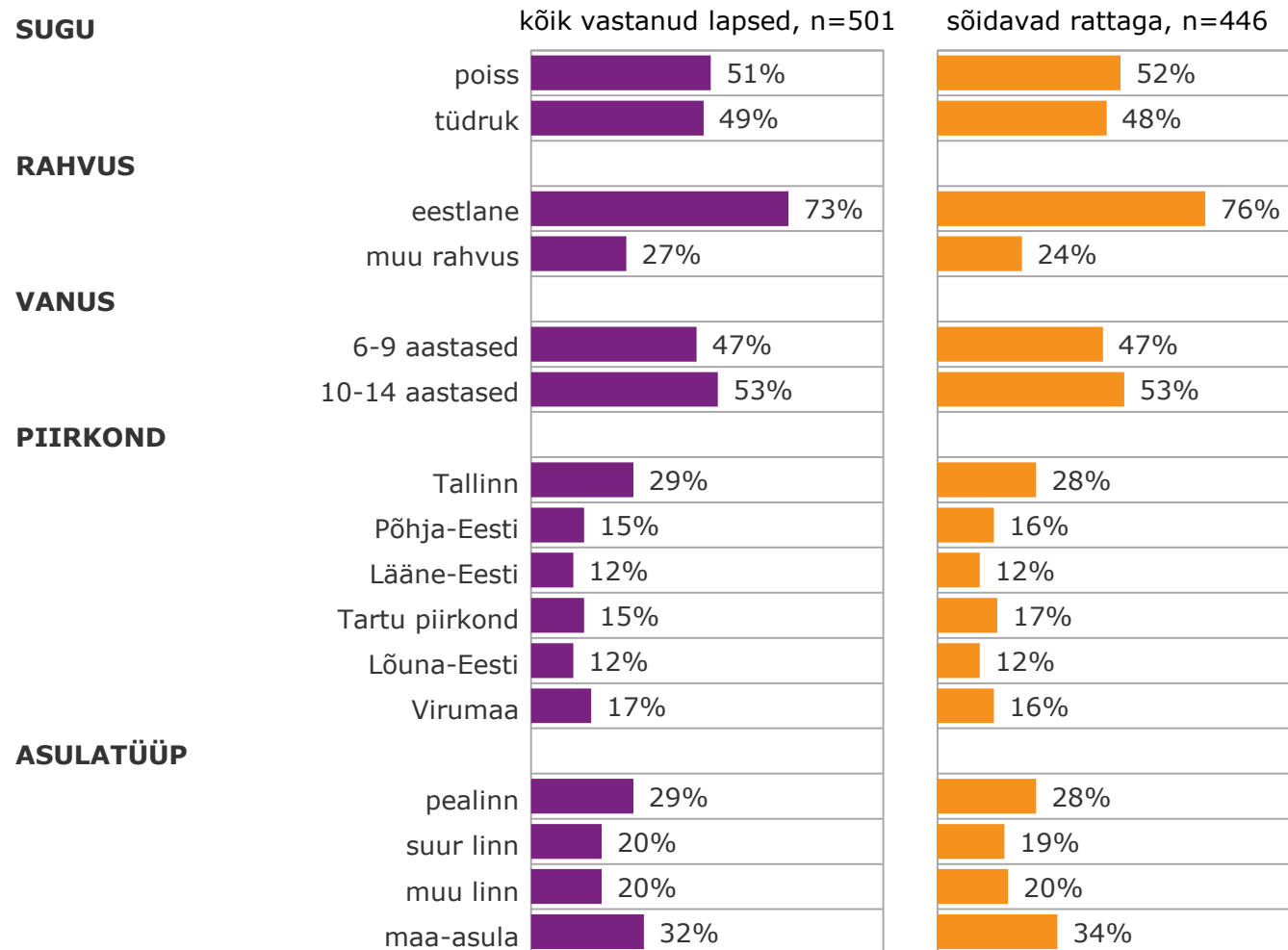

Eesmärk ja metoodika

- **Uuringu eesmärgiks** oli küsida laste hinnanguid enda ja oma vanemate liiklusohutusalasale käitumisele. Konkreetsemalt uuriti kiivri kandmise, jalgratturi koolituse läbimise ning jalgratturi lubade omamise kohta.
- Uuring viidi läbi arvuti abil juhitud **personaalintervjuudena** TNS Emori CAPI-bussi raames korraldatava Laste Omnibussi osana.
- Sihtrühm: **6-14-aastased lapsed/noored**
  - Eesti Statistikaameti andmetel elab Eestis 113 552 last vanuses 6-14 aastat (seisuga 01.01.2012).
- Valim: küsitlusele vastas **501 laps**. Eelnevatel aastatel oli valimi suurus 300 lapse ringis.
  - Valim on esinduslik 6-14-aastaste elanike suhtes ning see moodustati "isekaaluvana", st kasutati üldkogumi proportsionaalset mudelit, kus kõik küsitatud esindasid võrdset arvu üldkogumi inimesi.
- Küsitlusperiood: **11-29. september**.
- Uuringu tellija on Maanteeamet. Tulemuste omandiõigus kuulub uuringu tellijale.

Küsitlusele vastanud 6-14 aastaste laste profiil

Laste sõnul:

- Sõidan ise jalgrattaga - 88%
- Ema ja/või isa sõidab jalgrattaga - 55%

Kiivri kandmine jalgrattaga sõites

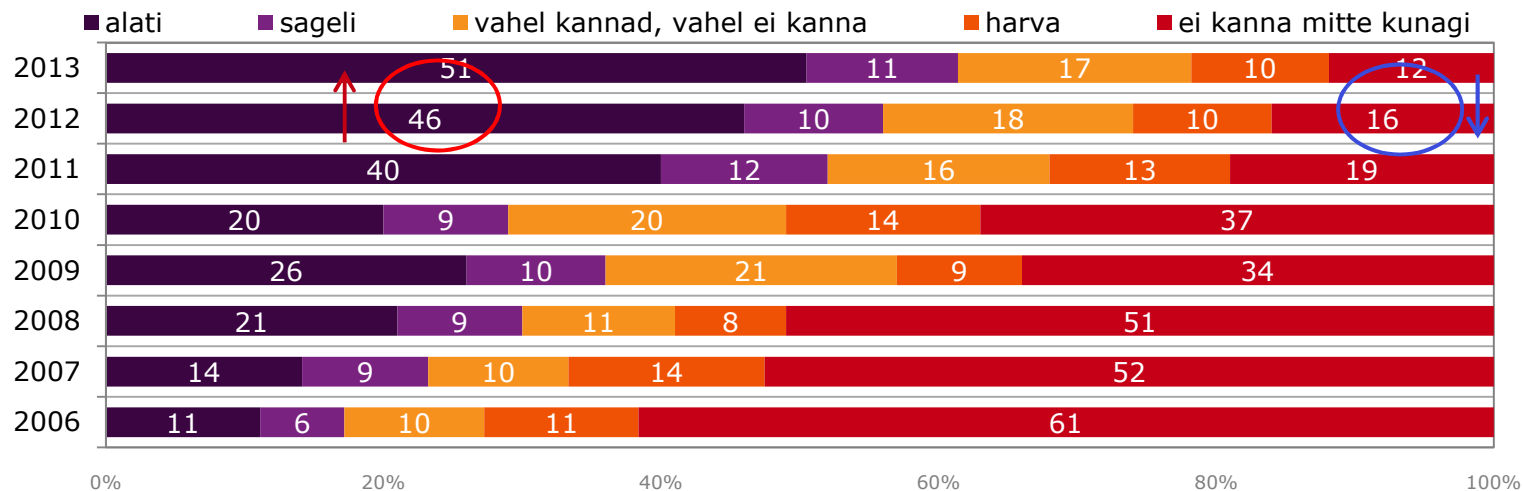
Kiivrikandjate osakaal on kasvanud nii laste kui ka nende vanemate seas

- 51% rattaga sõitvatest lastest/noortest kannab alati jalgratturi kiivrit ja koos nendega, kes seda sageli teevad ulatub kiivrikandjate osakaal 62%-ni. Võrreldes eelmise aastaga on jalgrattakiivrit kandvate laste/noorte osakaal mõnevõrra (6%) tõusnud. Mitte kunagi ei kannata kiivrit 12% jalgrattaga sõitvatest noortest ratturitest. Nelja-aastast trendi vaadates võib julgelt öelda, et kiivrikandmine laste ja noorte seas on tõusuteel.
- Ka ratturitest lapsevanemate seas on jalgratturikiivri kandmine nende laste hinnangul mõnevõrra populaarsemaks muutunud. Kiivri mittekandjate osakaal on aastaga vähenenud 9% võrra (61% →52%). Lapsevanemate jalgratturikiivri kandmine on pigem ebaregulaarne - vaid viiendik kannavad seda alati ning neljandik - nõ kuidas kunagi.
- Üldiselt jätkub tööd kiivrikandmise populariseerimiseks mõlemas sihtrühmas, sest ühest küljest on vanem lapsele eeskujuks, kuid teisalt võib ka laps vanemale kiivrikandmise vajadust meelde tuletada.
- Kommunikatsioonisihtrühmadest tuleks jätkuvalt luubi all hoida mitte-eestlasi ja ennekõike Virumaa elanikke. Nende seas on kiivri mittekandjate osakaal on jätkuvalt üsna suur - kiivrit ei kannata 41% muust rahvusest lastest/noortest.

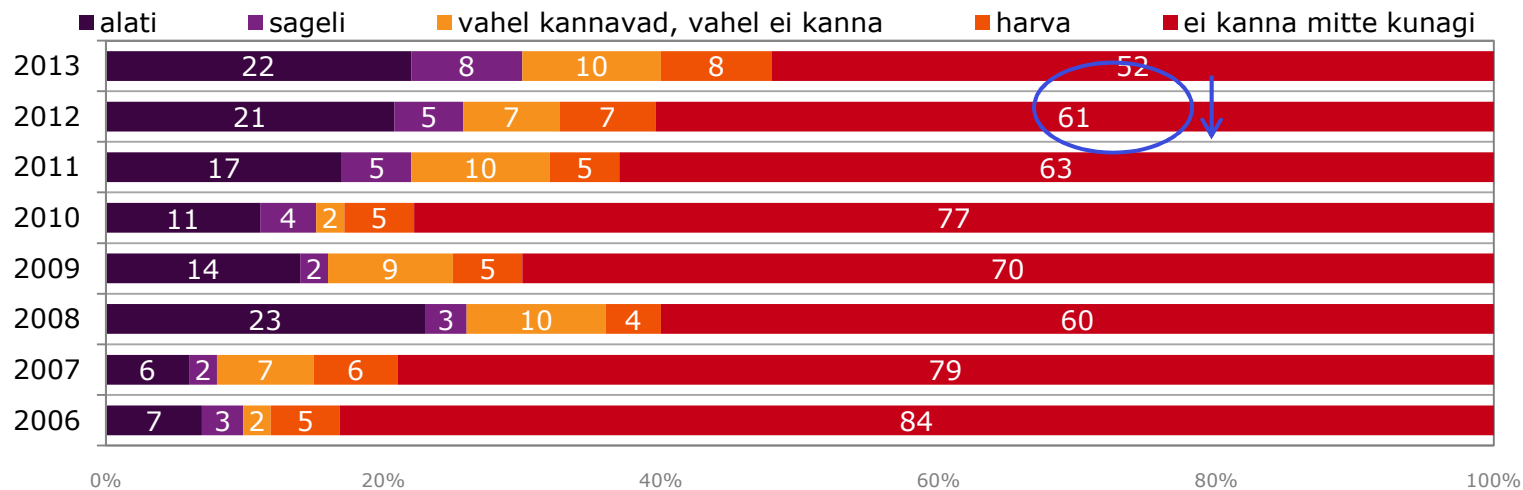
Kiivri kandmine jalgrattaga sõites

% rattaga sõitjatest, lastel n=446 ja lapsevanematel n=274

LAPSED - KANNAN KIIVRIT

EMA JA ISA KANNAVAD KIIVRIT (laste sõnul)

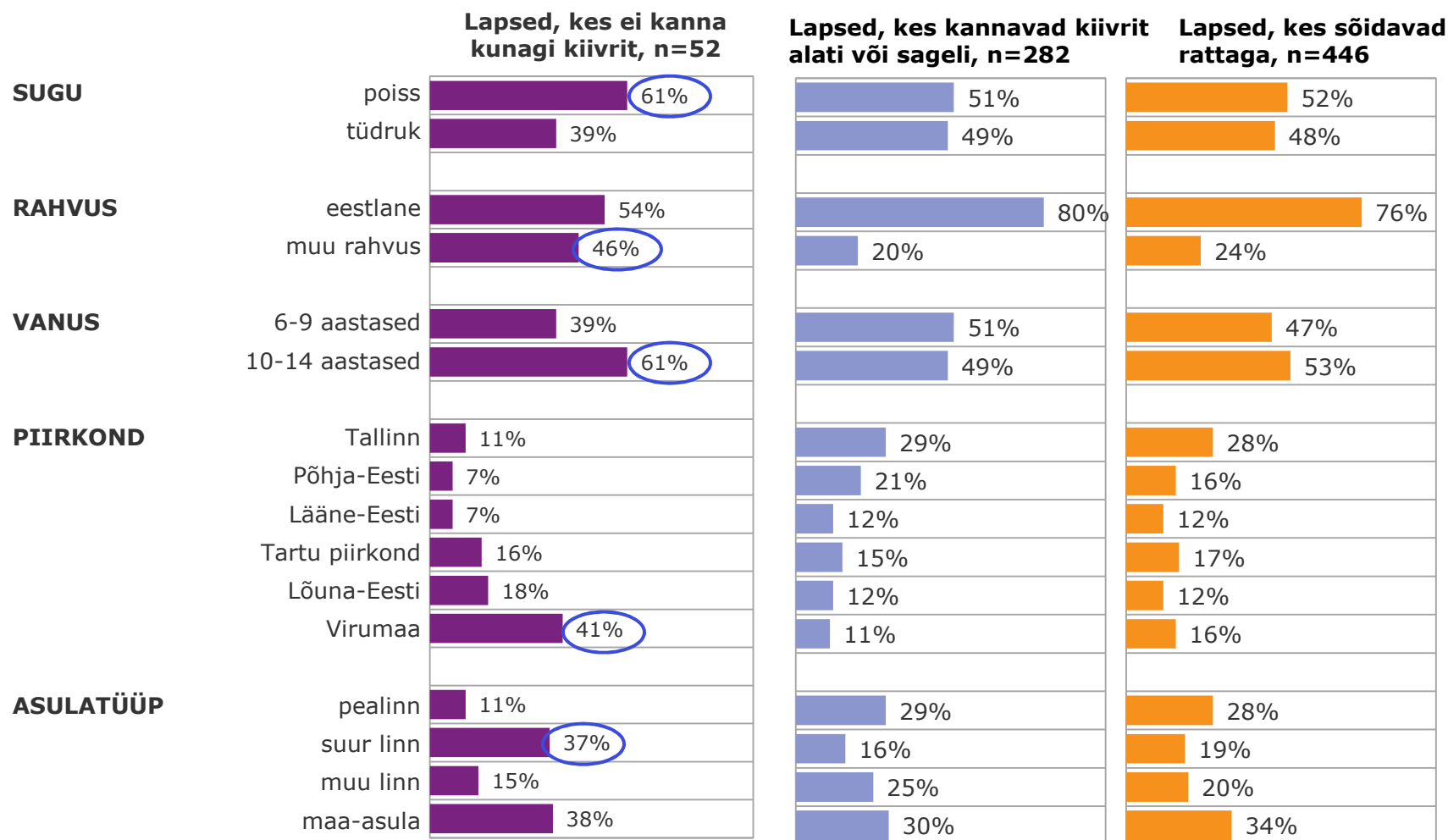

TNS Emor

Liiklusohutus laste ja nende vanemate seas

© TNS

Jalgratturid-lapsed, kes ei kanna kiivrit

Jalgratturi koolitus ja juhiloa omamine

TNS Emor
Liiklusohutus laste ja nende vanemate seas

© TNS

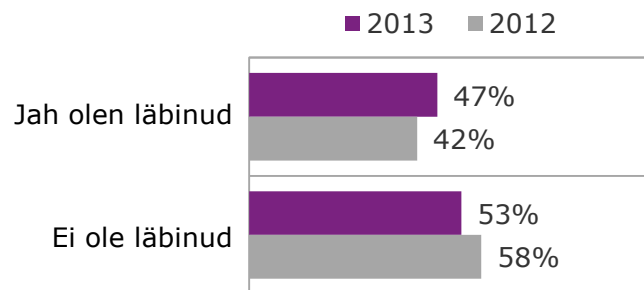
Jalgratturi juhiluba omab veidi üle kolmandiku 10-14 aastastest ratturitest

- **Jalgratturi koolituse** on läbi teinud 45% noortest (10-14 aastastest) ratturitest, mis on mõnevõrra rohkem, kui eelmisel aastal. Enamus koolituse läbinutest noortest on kätte saanud ka jalgratturi juhiloa - koolitusel käinutest 87% on saanud ka jalgratturi juhiloa (ülejäätutel võib koolitus olla veel pooleli, nad pole mingil põhjusel luba kätte saanud või peavad silmas midagi muud kui ametlikku koolitust).
- **Jalgratturi juhiluba** omab 38% ratturitest vanuses 10-14 aastat. Võib eeldada, et paljud neist, kel luba pole, ei piirdu vaid õuealal või muudes liikluseta piirkondades sõitmisega, mistõttu tänavaliikluses leidub piisavalt nõuetel mittevastavaid noori rattureid.
- Keskmisest vähem on koolitusel osalenute ning ratta juhiloa saanute hulgas muust rahvusest lapsed ning Tallinna elanikke.

Jalgratturi koolituse läbimine

10-14 aastased, kes sõidavad rattaga, n=238

Kas Sa oled läbinud jalgratturi koolituse?

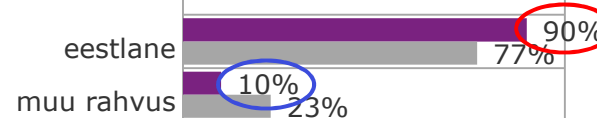

2013: On läbinud koolituse, n=111
2013: Sõidavad rattaga n=238

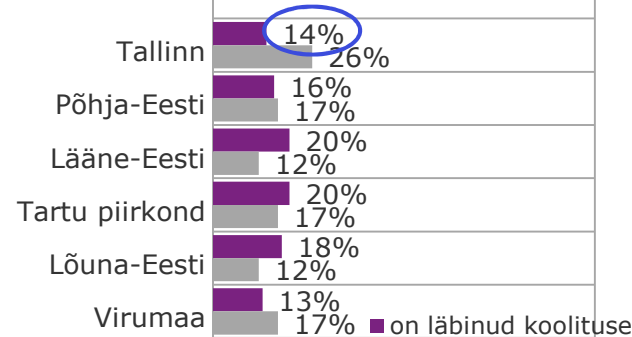
SUGU

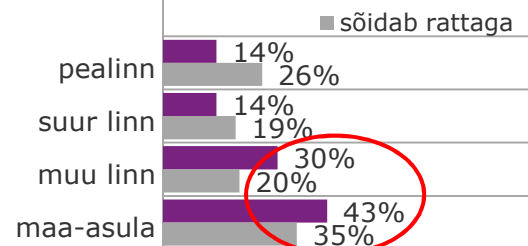
RAHVUS

PIIRKOND

ASULATÜÜP

TNS Emor

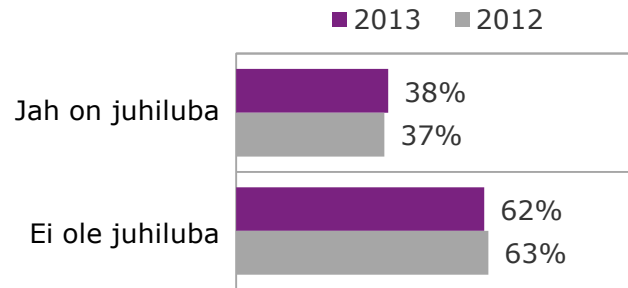
Liiklusohutus laste ja nende vanemate seas

© TNS

Jalgratturi juhiloa omamine

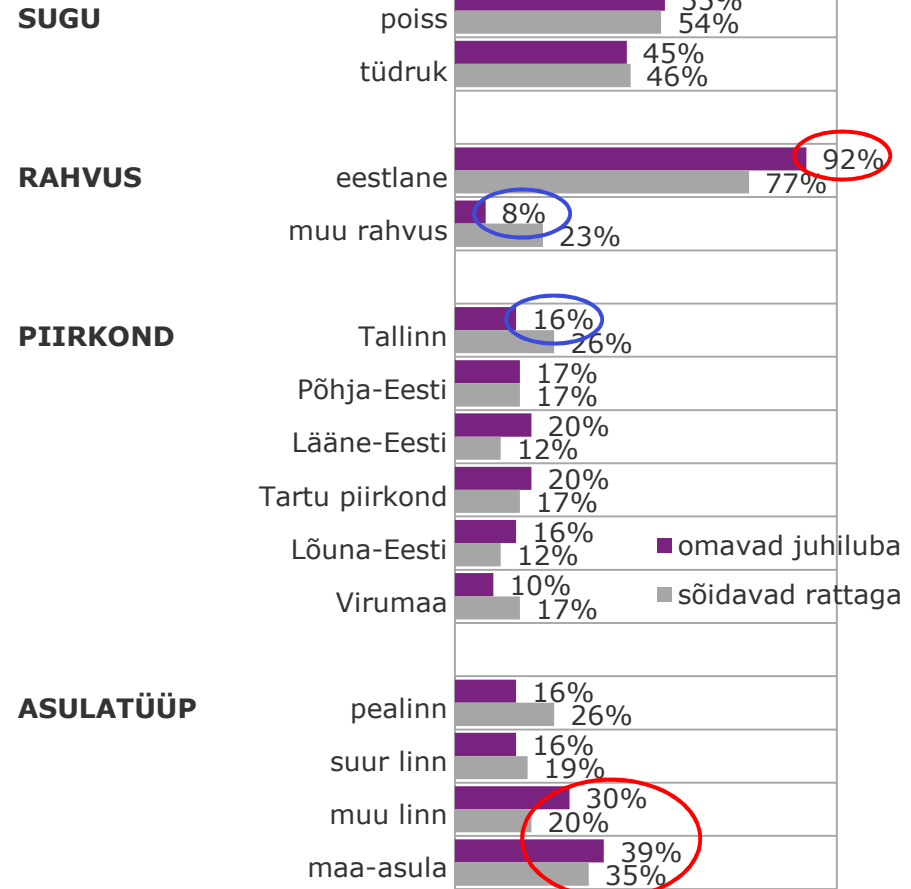
10-14 aastased, kes sõidavad rattaga, n=238

Kas Sul on jalgratturi juhiluba?

Jalgratturi juhiloa on saanud 87% koolitusel käinutest

2013: Omavad juhiluba, n=104 2013: Sõidavad rattaga n=238

Tulemuste usalduspiirid

Tabeli kasutamise näide: 92% vastanutest sõidavad rattaga (valimi suurus 501, vastuste protsentuaalne jagunemine ligikaudu 10% / 90%). Järelikult sõidab rattaga 92% +/-3,38% lastest.

Valimi suurus	50%	45%	40%	35%	30%	25%	20%	15%	10%	5%	3%	2%
	50%	55%	60%	65%	70%	75%	80%	85%	90%	95%	97%	98%
5	57,47%	57,18%	56,31%	54,82%	52,67%	49,77%	45,97%	41,04%	34,48%	25,05%	19,61%	16,09%
10	35,26%	35,08%	34,55%	33,64%	32,32%	30,54%	28,21%	25,18%	21,16%	15,37%	12,03%	9,87%
15	27,63%	27,49%	27,07%	26,35%	25,32%	23,93%	22,10%	19,73%	16,58%	12,04%	9,43%	7,74%
20	23,37%	23,25%	22,89%	22,29%	21,42%	20,24%	18,69%	16,69%	14,02%	10,19%	7,97%	6,54%
25	20,60%	20,50%	20,18%	19,65%	18,88%	17,84%	16,48%	14,71%	12,36%	8,98%	7,03%	5,77%
30	18,62%	18,53%	18,25%	17,76%	17,07%	16,13%	14,90%	13,30%	11,17%	8,12%	6,35%	5,21%
40	15,97%	15,89%	15,65%	15,23%	14,64%	13,83%	12,78%	11,40%	9,58%	6,96%	5,45%	4,47%
45	15,06%	14,98%	14,75%	14,36%	13,80%	13,04%	12,04%	10,75%	9,03%	6,56%	5,14%	4,22%
50	14,28%	14,21%	13,99%	13,63%	13,09%	12,37%	11,43%	10,20%	8,57%	6,23%	4,87%	4,00%
60	12,91%	12,84%	12,65%	12,31%	11,83%	11,18%	10,33%	9,22%	7,75%	5,63%	4,40%	3,61%
65	12,40%	12,34%	12,15%	11,83%	11,37%	10,74%	9,92%	8,86%	7,44%	5,41%	4,23%	3,47%
75	11,55%	11,49%	11,31%	11,01%	10,58%	10,00%	9,24%	8,25%	6,93%	5,03%	3,94%	3,23%
100	10,00%	9,95%	9,80%	9,54%	9,16%	8,66%	8,00%	7,14%	6,00%	4,36%	3,41%	2,80%
120	9,04%	8,99%	8,85%	8,62%	8,28%	7,83%	7,23%	6,45%	5,42%	3,94%	3,08%	2,53%
150	8,00%	7,96%	7,84%	7,63%	7,33%	6,93%	6,40%	5,71%	4,80%	3,49%	2,73%	2,24%
200	6,93%	6,89%	6,79%	6,61%	6,35%	6,00%	5,54%	4,95%	4,16%	3,02%	2,36%	1,94%
300	5,66%	5,63%	5,54%	5,40%	5,18%	4,90%	4,53%	4,04%	3,39%	2,47%	1,93%	1,58%
500	4,38%	4,36%	4,29%	4,18%	4,02%	3,79%	3,51%	3,13%	2,63%	1,91%	1,49%	1,23%
550	4,18%	4,16%	4,09%	3,99%	3,83%	3,62%	3,34%	2,98%	2,51%	1,82%	1,43%	1,17%
1 000	3,10%	3,08%	3,03%	2,95%	2,84%	2,68%	2,48%	2,21%	1,86%	1,35%	1,06%	0,87%

TNS Emor

Liiklusohutus laste ja nende vanemate seas

© TNS

Ankeet

Q1 T: Järgnevalt esitame kaks küsimust jalgrattaga sõitmise teemal. Kui Sa sõidad jalgrattaga, kas Sa kannad kiivrit ... ?

... alati

... sageli

... vahel kannad, vahel ei kanna

... harva

... ei kanna mitte kunagi

... Sa ei sõida jalgrattaga

Q2 T: Kui Su ema ja isa sõidavad jalgrattaga, kas nad kannavad kiivrit ... ?

... alati

... sageli

... vahel kannavad, vahel ei kanna

... harva

... ei kanna mitte kunagi

... nad ei sõida jalgrattaga

Q3-Q4 Küsitakse 10-14 aastastelt lastelt, kes väidavad, et nad jalgrattaga sõidavad.

Q10 T: Kas Sa oled läbinud jalgratturi koolituse?

Jah.

Ei

Q4 T: Kas Sul on jalgratturi juhiluba?

Jah.

Ei.

TNS Emor

Liiklusohutus laste ja nende vanemate seas

© TNS

Projekti meeskond

Uuringu eri etappides osalesid ja olid vastutavad:

Tellijapoolne kontaktisik:	Vitali Nester
Uuringu kava ja aruande koostaja:	Tatjana Kriger
Valimi koostaja:	Katre Seema
Ankeedi programmeerija:	Mare Lepik
Küsitlustöö koordineerija:	Kaja Ruuben
Andmetöötlus:	Aivar Felding
Graafilised tööd:	Grete Maria Vürst

Kontaktinfo

Tatjana Kriger
TNS Emori uuringuekspert
Telefon: 626 8444
E-mail: tatjana.kriger@emor.ee

TNS Emor

Telefon: 626 8500
Faks: 626 8501
E-mail: emor@emor.ee
Adress: A. H. Tammsaare tee 47, 11316 Tallinn

TNS Emor

Liiklusohutus laste ja nende vanemate seas

© TNS